

Evaluatierapport PharmaNL HCG

CALL 2023-1

Colofon

ZonMw stimuleert gezondheidsonderzoek en zorginnovatie

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdopdrachtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Voor meer informatie over het programma PharmaNL Human Capital Growth kunt u contact opnemen via PharmaNL@zonmw.nl.

Auteur: Claudia Leusink

Datum: 12 april 2024

ZonMw
Laan van Nieuw Oost-Indië 334
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Tel. 070 349 51 11
www.zonmw.nl
 info@zonmw.nl

Sociale media

 www.facebook.com/zonmwNL
 www.twitter.com/zonmw
 www.linkedin.com/company/zonmw
 www.youtube.com/ZonMwTV

Inhoud

1	Inleiding.....	4
2	Evaluatiegesprekken met aanvragers	5
3	Interne evaluatie subsidieproces door ZonMw	9
4	Overkoepelende thema's beoordelingscommissie	11
5	Samenvatting	13

1 Inleiding

Dit rapport bevat de resultaten van de evaluatie van de eerste subsidieronde binnen het PharmaNL Human Capital Growth programma van ZonMw. De beoordelingsprocedure van deze subsidieronde heeft plaatsgevonden in de periode september 2023 tot januari 2024. Er is besloten om een evaluatie uit te voeren, om inzicht te krijgen in de ervaringen met de eerste subsidieronde en aanbevelingen te doen voor toekomstige subsidierondes. Er zullen naar verwachting nog twee subsidierondes binnen dit programma volgen, respectievelijk in 2024 en 2026.

De evaluatie bestaat uit drie onderdelen. Het eerste hoofdstuk bevat de resultaten uit de evaluatiegesprekken die zijn gevoerd met de aanvragers van de subsidieaanvragen na afloop van de beoordelingsprocedure. Het tweede hoofdstuk betreft een interne evaluatie door ZonMw. Tot slot bevat hoofdstuk drie de overkoepelende thema's met betrekking tot de subsidieaanvragen die tijdens de besluitvergadering door de leden van de beoordelingscommissie zijn genoemd.

2 Evaluatiegesprekken met aanvragers

Na de besluitvergadering van de PharmaNL HCG call 2023-1 heeft ZonMw met iedere aanvrager een evaluatiegesprek gevoerd om de ervaringen tijdens de beoordelingsprocedure te bespreken. In dit hoofdstuk staat per onderdeel van de subsidieronde beschreven wat de ervaringen van de aanvragers zijn en welke aanbevelingen voor toekomstige rondes er uit de evaluatiegesprekken zijn voortgekomen.

Subsidieoproep

De aanvragers spreken uit dat het merendeel van de informatie uit de subsidieoproep duidelijk was. Echter waren er ook een aantal aspecten die onvoldoende duidelijk waren. Hieronder worden de aspecten die onvoldoende duidelijk waren toegelicht.

Aanbevelingen voor toekomstige subsidierondes

De aanvragers benoemen dat het onvoldoende duidelijk was wat de staatssteunkaders waren en welke activiteiten (ontwikkelen en/of exploiteren van onderwijs) er onder de subsidie vallen. ZonMw herkent dat de staatssteunkaders niet erg inzichtelijk zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot welke steunintensiteit aanvragers kunnen verwachten. Voor toekomstige subsidierondes zal ZonMw bovengenoemde aspecten in de subsidieoproep verduidelijken. Tevens zal ZonMw een voorlichtingsbijeenkomst organiseren, waarbij ZonMw de tekst uit de subsidieoproep toelicht en aanvragers de mogelijkheid hebben om vragen te stellen. Alle aanvragers geven aan dat zij de meerwaarde zien van een voorlichtingsbijeenkomst na het openen van een toekomstige subsidieoproep.

Eén van de aanvragers geeft aan dat het openen van de subsidieoproep onverwachts kwam. ZonMw was in de veronderstelling dat de aanvragers op de hoogte waren van de aanstaande subsidieoproep, omdat tijdens de veldraadpleging in juli 2023 werd gecommuniceerd dat ZonMw bezig was met de voorbereidingen voor deze subsidieoproep. Bij toekomstige subsidieoproepen zal ZonMw indien mogelijk gebruik maken van een vooraankondiging. Door een vooraankondiging van het openen van de subsidieoproep op de website van ZonMw te plaatsen, kunnen aanvragers alvast starten met de voorbereiding van het schrijven van een subsidieaanvraag voordat de subsidieoproep officieel opent.

Sommige aanvragers signaleren dat het lang heeft geduurd voordat er duidelijkheid kwam over de HCG voorstellen die waren opgenomen in de Nationaal Groeifonds (NGF) aanvraag van PharmaNL in 2021. Tevens noemen aanvragers dat er onduidelijkheden waren over welke informatie leidend was: informatie uit het PharmaNL NGF voorstel of de subsidieoproep van ZonMw. Daarnaast werd genoemd dat het een verrassing was dat het budget uit het PharmaNL NGF voorstel werd gehanteerd in de subsidieoproep. ZonMw herkent de verwarring die ontstaan is bij aanvragers tussen het PharmaNL NGF voorstel en de subsidieoproep van ZonMw. Bij toekomstige subsidierondes verwacht ZonMw echter dat dit geen problemen meer zal opleveren, omdat dit open rondes zullen zijn waarvan er geen projectideeën zijn opgenomen in het PharmaNL NGF voorstel.

Eén van de aanvragers noemt dat er naar aanleiding van het commentaar van enkele referenten om samenwerking op te zoeken tussen de aanvragen er een gesprek op gang is gekomen tussen de aanvragers. De aanvrager signaleert dat ZonMw hier ook op had kunnen sturen in de subsidieoproep. ZonMw ziet hier ook de toegevoegde waarde van in en zal, in afstemming met PharmaNL, in toekomstige subsidierondes bekijken op welke manier samenwerking tussen de projecten aangemoedigd kan worden, in lijn met de doelstellingen van PharmaNL.

Uitwerken subsidieaanvraag

De meeste aanvragers noemen dat het uitwerken van de subsidieaanvraag aan de hand van het aanvraagformulier goed werkbaar is. Echter, noemen de aanvragers ook aspecten met betrekking tot het uitwerken van de subsidieaanvraag die zij als onvoldoende werkbaar hebben ervaren.

Aanbevelingen voor toekomstige subsidierondes

Het merendeel van de aanvragers geeft aan dat het uitwerken van de subsidieaanvraag binnen zes weken te kort was. ZonMw erkent dat zes weken kort is voor het uitwerken van een subsidieaanvraag. In overleg met de PharmaNL board was in deze ronde bewust gekozen voor een termijn van 6 weken, aangezien de basis van deze aanvragen al beschreven stond in het PharmaNL NGF voorstel uit 2021, en om de termijn tot eventuele financiering zo kort mogelijk te houden. Hoewel het zo snel mogelijk beoordelen en financieren van subsidieaanvragen ook bij volgende subsidierondes belangrijk blijft, is de ervaring van ZonMw dat het de kwaliteit van de subsidieaanvragen ten goede komt als er meer tijd is voor het uitwerken van de subsidieaanvraag. De aanvragers geven aan dat een meer realistische tijd voor het uitwerken van de subsidieaanvraag acht tot tien weken is. ZonMw sluit zich hierbij aan en zal dit meenemen bij het opstellen van de tijdslijnen van toekomstige subsidierondes.

Sommige aanvragers noemen dat er in het aanvraagformulier een vraag ontbrak over de inhoudelijke invulling van het onderwijsaanbod. De aanvragers geven aan dat er behoefte is om deze informatie toe te voegen aan het aanvraagformulier. ZonMw is van mening dat dit een waardevolle toevoeging is aan het aanvraagformulier en zal bij toekomstige subsidierondes een vraag toevoegen aan het aanvraagformulier waarin de inhoudelijke invulling van het onderwijsaanbod beschreven kan worden.

Enkele aanvragers geven ook aan dat het in het aanvraagformulier niet altijd mogelijk was om alle informatie op te schrijven vanwege de beperking in het aantal tekens in de tekstvakken. Dit is in sommige gevallen ten koste gegaan van de details van de subsidieaanvraag. Een aantal vragen van referenten hadden volgens de aanvragers voorkomen kunnen worden, als ze meer detail in hun subsidieaanvraag hadden kunnen opnemen. ZonMw herkent het probleem dat er een maximum aantal tekens is in de tekstvakken van het aanvraagformulier. Het is echter niet altijd mogelijk om het aantal tekens uit te breiden vanwege technische beperkingen binnen het format van het aanvraagformulier. Om aanvragers de mogelijkheid te geven meer informatie te delen kunnen bijlages gebruikt worden. ZonMw gaat bij toekomstige subsidierondes kijken bij welke vragen in het aanvraagformulier het wenselijk is om bijlages toe te voegen.

Eén van de aanvragers noemt dat een kort overzicht (checklist) met wat er in het aanvraagformulier uitgevraagd wordt fijn was geweest, zodat het in één oogopslag duidelijk is welke informatie er nodig is. ZonMw zal dit voor toekomstige subsidierondes in de subsidieoproep opnemen.

Tevens wordt er door een aanvrager genoemd dat het upload vermogen per bestand in MijnZonMw te klein was voor een aantal documenten. ZonMw zal kijken naar de mogelijkheden om dit voor toekomstige aanvragen op te hogen.

Referentenproces

De uitgewerkte subsidieaanvragen worden door externe experts (referenten) beoordeeld. De referenten beoordelen in welke mate de subsidieaanvragen voldoen aan de kwaliteitscriteria uit de subsidieoproep. De aanvragers spreken uit dat het duidelijk was wat het referentenproces inhoudt.

Aanbevelingen voor toekomstige subsidierondes

Eén aanvrager heeft op basis van het commentaar van de referenten het gevoel gekregen dat er vooral mensen vanuit de academie hebben beoordeeld en dat er weinig vertegenwoordiging was vanuit de private sector (industrie). Dit heeft ertoe geleid dat deze aanvrager het gevoel had dat er minder aansluiting was tussen het referentencommentaar en hun subsidieaanvraag. ZonMw heeft de samenstelling van de referentenpanels nogmaals bekeken en herkent dat er weinig vertegenwoordiging was vanuit de private sector. ZonMw streeft bij een toekomstige ronde naar een meer evenwichtige samenstelling van de referentenpanels.

Schriftelijk wederhoor

Na het referentenproces worden de kwaliteitsbeoordelingen van de referenten in geanonimiseerde vorm naar de aanvragers gestuurd. De aanvragers krijgen vervolgens de mogelijkheid tot het geven

van een schriftelijke reactie (wederhoor). In het wederhoor kunnen aanvragers de vragen van de referenten beantwoorden en op eventuele kritiek reageren.

De meeste aanvragers vinden dat de instructies voor het schriftelijk wederhoor duidelijk waren. Daarnaast geeft het merendeel van de aanvragers aan dat twee weken voldoende was om het schriftelijk wederhoor te schrijven. Tevens zeggen de aanvragers dat het prettig was dat er geen maximum aantal pagina's was gegeven, zodat er in het wederhoor uitgebreid op het commentaar van de referenten gereageerd kon worden.

Aanbevelingen voor toekomstige subsidierondes

Hoewel het als prettig is ervaren dat er geen maximum aantal pagina's was voor het wederhoor, merken sommige aanvragers op dat het wederhoor compacter had gekund als er meer details over de aanvraag in het aanvraagformulier opgenomen had kunnen worden. Hierdoor hadden vragen van referenten voorkomen kunnen worden, wat had geresulteerd in een korter wederhoor. Aanvragers noemen dat dit ook leidt tot minder belasting van de commissie. Tevens geven sommige aanvragers aan dat het ontbreken van een richtlijn voor het aantal pagina's van het wederhoor achteraf heeft geleid tot verwarring, omdat sommige aanvragers relatief weinig en anderen relatief veel pagina's hebben aangeleverd. Dit heeft geleid tot discussie tussen de verschillende aanvragers wat de correcte manier was om een wederhoor aan te leveren. ZonMw kan zich vinden in de opmerkingen van de aanvragers en gaat voor toekomstige subsidierondes bekijken wat een passende richtlijn zou zijn voor het aantal pagina's van het wederhoor en hoe het aanvraagformulier aangepast kan worden, bijvoorbeeld door bijlagen toe te staan bij sommige vragen.

Er werd door één aanvrager genoemd dat de uitnodiging voor het schriftelijk wederhoor onverwachts kwam. ZonMw merkt echter op dat de tijdslijnen voor het wederhoor vermeld staan in de subsidieoproep. Voor toekomstige rondes zal ZonMw de tijdslijnen in de subsidieoproep meer benadrukken, om te voorkomen dat aanvragers verrast worden door de uitnodiging voor het schrijven van het wederhoor.

Tevens noemt één aanvrager dat meer instructie over hoe het schriftelijk wederhoor opgesteld moet worden gewenst was. Het was bijvoorbeeld onvoldoende duidelijk hoe gedetailleerd er op de commentaren van de referenten gereageerd moest worden. Voor toekomstige rondes zal ZonMw in de instructies meer toelichting geven over de indeling van een schriftelijk wederhoor en het niveau van detail dat verwacht wordt.

Besluitvergadering en interview

Tijdens de besluitvergadering geven de leden van de beoordelingscommissie een eindoordeel over de kwaliteit en relevantie van de subsidieaanvragen op basis van de subsidieaanvraag, referentenoordelen en het wederhoor. In deze subsidieronde was een interview met de commissie tevens onderdeel van het beoordelingstraject. De aanvragers zijn verzocht om tijdens de besluitvergadering een presentatie te geven waarin ze de belangrijkste punten uit de referentenoordelen en het wederhoor samenvatten. Vervolgens kunnen leden van de commissie tijdens het interview vragen stellen over de aanvraag, de referentenoordelen en het wederhoor. De aanvragers kunnen tijdens het interview op de vragen van de commissie reageren.

De aanvragers spreken uit dat de instructies over de besluitvergadering en het interview duidelijk waren. Daarnaast zeggen aanvragers dat de sfeer tijdens de besluitvergadering goed was en werd de begeleiding door de voorzitters als prettig ervaren.

Aanbevelingen toekomstige subsidierondes

Hoewel de aanvragers positief zijn over de sfeer en de begeleiding tijdens de besluitvergadering, geven zij aan dat de tijd voor het interview met de commissie te kort was, waardoor het interview voor de meeste aanvragers gehaast aanvoelde. Tevens noemen aanvragers dat er onvoldoende tijd was om een uitgebreid antwoord te geven op de vragen van de commissie. ZonMw herkent de opmerkingen van de aanvragers en sluit zich aan bij de mening van de aanvragers dat een interview van 15 minuten niet lang genoeg was. Het is voor toekomstige subsidierondes belangrijk dat er meer

tijd wordt genomen voor het interview met de commissie, zodat commissieleden alle vragen kunnen stellen en aanvragers voldoende tijd hebben om een volledig antwoord te geven. ZonMw is voornemens om het interview met de commissie in volgende subsidierondes te verlengen naar minimaal 25 minuten.

De aanvragers signaleren dat er in de beoordelingscommissie geen vertegenwoordiging vanuit de private sector (industrie) aanwezig leek te zijn. De toegevoegde waarde van commissieleden vanuit de private sector is volgens de aanvragers groot, omdat zij een goed beeld hebben van de expertise die bij bedrijven nodig is voor het ontwikkelen en naar de markt brengen van medicijnen. ZonMw heeft de samenstelling van de commissie nogmaals bekeken en herkent dat er weinig vertegenwoordiging was vanuit de private sector. ZonMw streeft bij een toekomstige ronde naar een meer evenwichtige samenstelling van de commissie.

Het merendeel van de aanvragers noemt dat er meer aanwezigen waren tijdens de besluitvergadering dan verwacht. Sommige aanvragers waren hierdoor verrast en er werd tevens genoemd dat dit mensen zou kunnen overvallen op het moment dat ze de vergaderzaal betreden. Voorafgaand aan de vergadering heeft ZonMw een lijst met namen van de commissieleden gedeeld, maar hier stond niet op vermeld dat er ook vertegenwoordiging vanuit ZonMw en VWS aanwezig zou zijn. ZonMw neemt voor een toekomstige subsidieronde mee dat het voor aanvragers belangrijk is om te weten hoeveel personen zij kunnen verwachten tijdens een besluitvergadering en zal dit voortaan voorafgaand aan de besluitvergadering communiceren richting de aanvragers.

Enkele aanvragers geven aan dat zij van mening zijn dat de presentatie voorafgaand aan het interview weinig toegevoegde waarde heeft. ZonMw vindt echter dat de presentatie een belangrijke meerwaarde heeft, aangezien het een samenvatting geeft van de referentenrapporten en het wederhoor, en daarmee dient als inleiding op het interview met de commissie. ZonMw zal de presentatie dan ook handhaven.

Praktische aanbevelingen vergadering

De aanvragers spreken uit dat het prettig is dat de commissievergadering fysiek is en vinden de centrale locatie in Utrecht fijn. Enkele praktische aanbevelingen die genoemd zijn door aanvragers voor toekomstige subsidierondes zijn: (1) zitplekken voor aanvragers tijdens het interview regelen, (2) benoemen dat de vergadering wordt opgenomen, (3) benoemen waar de camera staat, zodat aanvragers meer gericht kunnen spreken met de commissieleden die via de online verbinding deelnemen en (4) in de afsluiting van het interview benoemen wanneer het besluit verwacht kan worden. ZonMw zal deze praktische aanbevelingen meenemen naar toekomstige subsidierondes.

Contact tussen aanvragers en ZonMw

Alle aanvragers zijn positief over het contact met ZonMw. Aanvragers waarderen vooral de bereikbaarheid en snelle responsetermijn van ZonMw, zowel per e-mail als per telefoon. De houding van ZonMw wordt door aanvragers service-gericht en flexibel genoemd, bijvoorbeeld omdat er voor het aanleveren van sommige documenten extra tijd werd gegeven. De aanvragers geven tevens aan dat het prettig is dat er openheid vanuit ZonMw is als er zaken intern uitgezocht moeten worden. Daarnaast wordt het door aanvragers als positief gezien dat ZonMw herinneringen stuurt bij naderende deadlines en bevestigingen stuurt bij ontvangst van documenten. Het merendeel van de aanvragers is tevreden over de manier waarop hun vragen zijn beantwoord. Eén van de aanvragers noemt dat er één vraag is over staatssteun die formeel niet is beantwoord.

Aanbevelingen toekomstige subsidierondes

Het contact met ZonMw wordt positief beoordeeld. In toekomstige rondes is het belangrijk om vast te houden aan de manier waarop er binnen deze subsidieronde contact is geweest met de aanvragers.

3 Interne evaluatie subsidieproces door ZonMw

In dit hoofdstuk staat per onderdeel van de subsidieronde beschreven hoe het subsidieproces door ZonMw is uitgevoerd en wat ZonMw heeft opgemerkt tijdens het uitvoeren van de subsidieronde. Tevens zijn de implicaties hiervan voor toekomstige subsidierondes beschreven.

Subsidieoproep

Voorafgaand aan het publiceren van de subsidieoproep heeft er op 18 juli 2024 een veldraadpleging plaatsgevonden. Het doel van deze veldraadpleging was om advies in te winnen bij relevante partijen over de manier waarop invulling gegeven kan worden aan de doelstellingen van PharmaNL en hoe deze vertaald kunnen worden naar kwaliteit- en relevantiecriteria in de subsidieoproep. De deelnemers aan de veldraadpleging hebben aangegeven in hoeverre zij verwachten dat bepaalde criteria (zoals participatie van de einddoelgroep, aansluiting bij bestaand opleidingsaanbod, toepassing in termen van impact, transitie naar proefdiervrije innovaties en haalbaarheid) van toepassing kunnen zijn op projectaanvragen binnen het *human capital* domein. Deze input is door ZonMw meegenomen bij het opstellen van de kwaliteits- en relevantiecriteria in de subsidieoproep. ZonMw zal voorafgaand aan toekomstige subsidierondes beoordelen of het wenselijk is om een nieuwe veldraadpleging te organiseren.

Er is gebleken dat sommige informatie uit de subsidieoproep onverwachts kwam voor aanvragers. Zo was bijvoorbeeld niet bekend bij de aanvragers dat de hoogte van het maximaal aan te vragen budget niet meer dan 15% mocht afwijken van het aangevraagde bedrag van het projectidee uit het PharmaNL NGF voorstel. Tevens waren enkele aanvragers in de veronderstelling dat de steunintensiteit 100% zou bedragen, terwijl de steunintensiteit op grond van artikel 31 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) slechts 50% bedraagt. Doordat de verwachtingen van aanvragers niet overeenkwamen met de informatie uit de subsidieoproep is enige verwarring ontstaan. Om erachter te komen waar de verwarring is ontstaan heeft ZonMw het PharmaNL NGF voorstel nagelopen, maar er is geen informatie gevonden waaruit zou blijken dat de steunintensiteit 100% bedraagt. Uit de evaluatie is het tevens niet duidelijk geworden waarom er een discrepantie was tussen de verwachting van aanvragers en informatie uit de subsidieoproep. Bij toekomstige oproepen zal opnieuw worden benadrukt wat het wettelijk kader is van de subsidie, en waar de randvoorwaarden kunnen worden nagelezen. Tevens zal worden benadrukt dat de informatie uit de subsidieoproep leidend is.

ZonMw heeft gesignaleerd dat er naar aanleiding van het publiceren van de subsidieoproep veel vragen zijn binnengekomen vanuit aanvragers, waarbij veel vragen meer dan eens zijn gesteld. Om ervoor te zorgen dat het beantwoorden van vragen minder tijd kost en aanvragers sneller te kunnen helpen zal ZonMw bij toekomstige subsidierondes een vraag en antwoord pagina (Q&A) plaatsen op de website. Bij de eerste subsidieoproep binnen het PharmaNL Shared Development Infrastructuur programma is reeds gebruik gemaakt van een vraag en antwoord pagina, wat heeft geleid tot minder vragen van aanvragers. Daarnaast zal een voorlichtingsbijeenkomst worden georganiseerd na het publiceren van de subsidieoproep. Zoals beschreven in hoofdstuk 1 hebben aanvragers ook aangegeven de meerwaarde in te zien van een voorlichtingsbijeenkomst. Na het publiceren van de eerste subsidieoproep binnen het PharmaNL Shared Development Infrastructuur programma is reeds een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd en dit bleek in belangrijke mate tegemoet te komen aan de behoefte aan informatie bij de aanvragers.

Uitwerken subsidieaanvraag

Zoals ook beschreven in hoofdstuk 1 heeft ZonMw van het merendeel van de aanvragers klachten gehad over de korte tijd voor het uitwerken van de subsidieaanvraag. Vanwege de korte tijdslijn heeft ZonMw gezocht naar mogelijkheden om aanvragers zoveel mogelijk tegemoet te komen. Hoewel de deadline voor het indienen van de subsidieaanvraag op juridische gronden niet aangepast kan worden, heeft ZonMw bijvoorbeeld toegestaan dat verplichte bijlagen later aangeleverd mochten worden. Dit heeft tot extra administratieve lasten gezorgd bij ZonMw, maar was een passende oplossing voor de situatie. Voor toekomstige subsidierondes is het vanwege het gelijkheidsbeginsel niet mogelijk om dezelfde flexibiliteit te hanteren. Volgens het gelijkheidsbeginsel dient ZonMw alle

partijen op een gelijke, niet-discriminerende wijze te behandelen. Door het competitieve karakter van toekomstige subsidierondes zal er daarom minder flexibiliteit mogelijk zijn. Dit wordt meegewogen in het stellen van realistische tijdslijnen voor toekomstige rondes.

Referentenproces

Binnen deze subsidieronde is ervoor gekozen om de subsidieaanvragen door Nederlandse referenten te laten beoordelen. In de context van het PharmaNL Human Capital Growth programma zijn Nederlandse referenten passender dan internationale referenten, omdat het programma zich richt op het tot stand brengen van een farmaceutisch opleidingsaanbod in Nederland, aansluitend op het huidige opleidingsaanbod op MBO, HBO en (post)-academisch niveau. Nederlandse referenten zijn bekend met het Nederlandse onderwijssysteem, daar waar internationale referenten deze kennis niet hebben vanwege het grote verschil in onderwijssystemen per land. Voor toekomstige subsidierondes zal ZonMw vanwege deze reden ook voor Nederlandse referenten kiezen.

Binnen deze subsidieronde heeft de PharmaNL board suggesties gedaan voor referenten. Het gebruikelijke proces is gevolgd om te beoordelen of referenten passend zijn voor de subsidieaanvragen en/of belangen hebben bij één of meerdere aanvragen. Voor toekomstige subsidierondes zal opnieuw de expertise en het netwerk van de PharmaNL board worden gebruikt bij het zoeken naar geschikte referenten.

Schriftelijk wederhoor

Voor deze subsidieronde heeft ZonMw ervoor gekozen om voor het schriftelijk wederhoor geen richtlijn mee te geven voor het maximale aantal pagina's dat ingediend mocht worden, om te anticiperen op mogelijk uitgebreide feedback van referenten. ZonMw was verrast over de lengte van de wederhoren. Drie van de vier wederhoren waren ongeveer 30 pagina's lang, terwijl de lengte van een wederhoor normaal gesproken gemiddeld 5 pagina's betreft. Voor toekomstige rondes, waarbij mogelijk meer subsidieaanvragen worden ingediend, is het vanwege de extra belasting van de beoordelingscommissie niet wenselijk om geen maximum mee te geven voor het aantal pagina's van het wederhoor. ZonMw zal voor toekomstige subsidierondes daarom weer een richtlijn gebruiken voor de lengte van het wederhoor. Dit zal naar verwachting geen problemen opleveren voor aanvragers, omdat zij ook hebben aangegeven het prettig te vinden als er een richtlijn meegegeven wordt voor het aantal pagina's zoals beschreven in hoofdstuk 1.

Besluitvergadering en interview

ZonMw signaleert dat er voor sommige onderdelen van de besluitvergadering een tekort aan tijd was. De commissie had voldoende tijd om de subsidieaanvragen voor te bespreken, maar tijdens het interview met de projectgroep is gebleken dat er te weinig tijd was om alle vragen van de commissie te beantwoorden. Dit had in sommige gevallen tot gevolg dat er geen mogelijkheid was om uitgebreid op de vragen van de commissie in te gaan. Om toch zoveel mogelijk vragen van de commissie aan bod te laten komen, liepen de meeste interviews uit. Dit had tot gevolg dat er uiteindelijk minder tijd over was dan wenselijk voor het samenvatten van de besluiten van de commissie. Voor toekomstige subsidierondes zal meer tijd ingepland worden voor de interviews met de projectgroepen, zodat de vragen van de commissie voldoende aan bod kunnen komen. Tevens zal dit ervoor zorgen dat er aan het einde van de vergadering voldoende tijd over blijft om de besluiten van de commissie samen te vatten.

Contact tussen aanvragers en ZonMw

Zoals eerder beschreven zijn er veel vragen gesteld door aanvragers. ZonMw heeft daarom intensief contact gehad met de aanvragers, zowel per e-mail als per telefoon. De hoeveelheid vragen die zijn gesteld hebben tot extra belasting van het programmasecretariaat geleid. Zoals eerder beschreven zal voor toekomstige subsidierondes een Q&A samengesteld worden en een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd worden. De verwachting is dat aanvragers hierdoor minder vragen hebben, wat ook zal zorgen voor minder belasting van het programmasecretariaat.

4 Overkoepelende thema's beoordelingscommissie

De beoordelingscommissie heeft de subsidieaanvragen beoordeeld aan de hand van de relevantie- en kwaliteitscriteria uit de subsidieoproep, op basis van de aanvraag, de referentenrapporten, het wederhoor en het interview tijdens de besluitvergadering. Dit hoofdstuk bevat de overkoepelende thema's met betrekking tot de subsidieaanvragen die tijdens de besluitvergadering door de leden van de beoordelingscommissie zijn genoemd en welke aanbevelingen voor de inrichting van toekomstige subsidierondes hieruit afgeleid kunnen worden. Belangrijk om op te merken is dat er geen actieve uitvraag is gedaan naar overkoepelende thema's die de beoordelingscommissie zijn opgevallen. Dit hoofdstuk behandelt alleen de overkoepelende thema's die tijdens de besluitvergadering ter sprake zijn gekomen. Om een completer beeld te krijgen van de overkoepelende thema's, zal er in toekomstige subsidierondes tijdens de besluitvergadering actief om input worden gevraagd.

Subsidieoproep

De commissie signaleert dat bij het merendeel van de aanvragen een bijdrage aan het MBO-aanbod ontbreekt. De aanvragen richten zich met name op het ontwikkelen van een farmaceutisch opleidingsaanbod op HBO en (post)-academisch niveau, terwijl het doel van de PharmaNL Human Capital Growth programmalijn is om een bijdrage te leveren aan een farmaceutisch opleidingsaanbod op MBO, HBO en (post)-academisch niveau. ZonMw zal dit punt terugkoppelen aan PharmaNL, zodat dit meegenomen kan worden in de GAP analyse en/of expertsessies.

De commissie signaleert tevens dat de meeste subsidieaanvragen een regionaal karakter hebben en niet de intentie lijken te hebben om het opleidingsaanbod uit te rollen op nationaal of zelfs internationaal niveau. De commissie merkt op dat het landelijk en/of internationaal uitrollen van het opleidingsaanbod enerzijds zorgt voor een betere aansluiting op de doelstelling van het programma om een landelijk opleidingsaanbod met internationale uitstraling tot stand te brengen en anderzijds leidt tot een groter aantal cursisten dat aangesproken kan worden om een PharmaNL opleiding te volgen. ZonMw zal dit punt tevens terugkoppelen aan PharmaNL, zodat dit meegenomen kan worden in de GAP analyse en/of expertsessies.

Een van de beoordelingscriteria uit de subsidieoproep is dat er in de subsidieaanvragen beschreven moest worden hoe er bijgedragen wordt aan de *key performance indicator* van PharmaNL dat er in totaal 5.000 mensen of meer een PharmaNL opleiding moeten volgen binnen de looptijd van het programma. De commissie geeft aan dat er een aantal onduidelijkheden waren met betrekking tot deze *key performance indicator*. De commissie vindt het bijvoorbeeld onduidelijk of hiermee een nieuwe instroom van 5.000 mensen wordt bedoeld die nog niet werkzaam zijn in de farmaceutische industrie of dat het hoger en/of breder opleiden van mensen die al werkzaam zijn in de farmaceutische industrie ook volstaat. Tevens is het voor de commissie niet duidelijk in welke mate individuele projecten zouden moeten bijdragen aan deze *key performance indicator* en hoe de verdeling van deze 5.000 personen is per opleidingsniveau. Voor toekomstige subsidierondes is de vraag of het mogelijk is deze *key performance indicator* nader te specificeren zodat de commissie handvaten heeft om te beoordelen hoe de subsidieaanvragen op dit criterium scoren.

Een ander beoordelingscriterium uit de subsidieoproep is om de aansluiting op kwaliteitseisen op onderwijs te beschrijven. De commissie vindt dit een belangrijk criterium en geeft als suggestie om aan dit criterium toe te voegen dat er voor de borging van de kwaliteit en toekomstbestendigheid van het onderwijs bijvoorbeeld toegewerkt dient te worden naar erkenning van de opleidingen door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor hoger onderwijs en/of bijvoorbeeld een Cedeo-erkenning voor particuliere opleidingen. ZonMw zal in overleg met PharmaNL bekijken of het passend is om dit op te nemen in een toekomstige subsidieoproep.

De commissie noemt dat het uit tenminste een deel van de subsidieaanvragen niet duidelijk werd of er marktonderzoek was gedaan, waarop de inhoud van de opleiding gebaseerd is. De commissie heeft hierdoor het idee gekregen dat er een aanbodgestuurde aanpak voor de ontwikkeling van onderwijs is gehanteerd. De commissie benadrukt het belang om een vraaggestuurde aanpak te hanteren, waarbij marktonderzoek is gedaan om te achterhalen welke behoefte er vanuit het veld is. Hierdoor zal het opleidingsaanbod meer aansluitend zijn, wat mogelijk kan leiden tot meer cursisten die een opleiding

willen volgen. Voor toekomstige rondes verwacht ZonMw dat de aansluiting op de vraag vanuit het veld verankerd is in de GAP analyse waarop de subsidieoproep zal worden gebaseerd.

Uitwerken subsidieaanvraag

De commissie merkt op basis van de referentenoordelen op dat het plan van aanpak bij alle aanvragen onvoldoende is uitgewerkt. Zoals beschreven in hoofdstuk 1 hebben aanvragers aangegeven dat het uitwerken van de subsidieaanvraag binnen zes weken te kort was. Dit zou mogelijk een verklaring kunnen zijn waarom het plan van aanpak onvoldoende is uitgewerkt. Zoals tevens aangegeven in hoofdstuk 1 zal er bij het opstellen van de tijdslijnen van toekomstige subsidierondes meer tijd gegeven worden voor het uitwerken van de subsidieaanvraag. De verwachting is dat dit zal leiden tot een betere kwaliteit van het plan van aanpak.

Aansluitend op het plan van aanpak, merkt de commissie op dat de begroting in een aantal subsidieaanvragen onvoldoende is onderbouwd. Er mist bijvoorbeeld een duidelijke onderbouwing van hoe de opgevoerde kosten in de begroting zich verhouden tot het voorgestelde project. In sommige gevallen was het daardoor moeilijk voor de commissie om te beoordelen of de begroting realistisch is voor het voorgestelde project. Voor toekomstige subsidierondes zal ZonMw in de subsidieoproep en in het aanvraagformulier opnemen dat er een gedegen onderbouwing gegeven dient te worden van hoe de opgevoerde kosten zich verhouden tot het voorgestelde project, zodat de commissie voldoende kan beoordelen of de opgevoerde posten realistisch zijn voor het voorgestelde project.

Referentenproces

De leden van de commissie hebben in hun schriftelijke beoordeling aan moeten geven of het oordeel van de referenten voldoende is gemotiveerd en in overeenstemming is met de kwaliteitscriteria van de subsidieoproep. Indien er argumenten zijn van referenten die anders gewogen moeten worden, dienen leden van de commissie dit aan te geven.

Over het algemeen is de commissie van mening dat de kwaliteit van de referentenrapporten goed is. Het oordeel van de referenten is volgens de commissie voldoende onderbouwd en in overeenstemming met de kwaliteitscriteria van de subsidieoproep. Er zijn enkele uitzonderingen waarbij sommige commissieleden aangeven dat een oordeel minder zwaar gewogen moet worden, omdat een referent geen gedegen onderbouwing geeft, zich enkel beperkt tot positieve punten van de subsidieaanvraag of een kwaliteitscriterium uit de subsidieoproep anders interpreteert.

Zoals beschreven in hoofdstuk 1 heeft één aanvrager op basis van het commentaar van de referenten het gevoel gekregen dat er vooral mensen vanuit de academie hun aanvraag hebben beoordeeld en dat er weinig vertegenwoordiging was vanuit de private sector. De leden van de commissie hebben dit op basis van de referentenoordelen niet opgemerkt.

5 Samenvatting

Het doel van deze evaluatie was om inzicht te krijgen in de ervaringen met de eerste subsidieronde van het PharmaNL Human Capital Growth programma en aanbevelingen te doen voor toekomstige subsidierondes. Ten eerste zijn evaluatiegesprekken gevoerd met de aanvragers van de subsidieaanvragen. Het doel van deze gesprekken was om inzicht te krijgen in de ervaring van aanvragers met de subsidieprocedure. Het tweede onderdeel betreft een interne evaluatie door ZonMw. Het doel hiervan was om de ervaring van ZonMw met de subsidieronde inzichtelijk te maken. Tot slot zijn overkoepelende thema's met betrekking tot de subsidieaanvragen die tijdens de besluitvergadering door de leden van de beoordelingscommissie zijn genoemd beschreven. Het doel hiervan was om voor toekomstige subsidierondes een beter begrip te krijgen van de thema's die van toepassing zijn op alle beoordeelde subsidieaanvragen.

In deze samenvatting staat puntsgewijs beschreven welke aanbevelingen worden meegenomen voor toekomstige subsidierondes op basis van de informatie die is opgehaald uit de evaluatiegesprekken met aanvragers, interne evaluatie van ZonMw en besluitvergadering met de commissie.

Acties toekomstige subsidierondes

1 Subsidieoproep

- Vooraankondiging subsidieoproep op de ZonMw website plaatsen
- Organiseren voorlichtingsbijeenkomst na publiceren subsidieoproep
- Vraag en antwoord pagina (Q&A) publiceren op de website
- Langere termijn voor uitwerken subsidieaanvraag hanteren (acht tot tien weken)
- Terugkoppeling naar PharmaNL:
 - Meer inzetten op stimuleren van subsidieaanvragen die zich richten op MBO niveau opleidingen
 - Aandacht hebben voor regionaal, nationaal en/of internationaal karakter van opleidingen
 - Specificeren van de *key performance indicator* dat 5.000 personen of meer een PharmaNL opleiding moeten volgen
 - Onderzoeken of het wenselijk is om de kwaliteitseisen van onderwijs te borgen door bijvoorbeeld toe te werken naar erkenning van de NVAO en/of Cedeo
 - Samenwerking tussen projecten aanmoedigen

2 Uitwerken subsidieaanvraag

- Een vraag over de inhoudelijke invulling van het onderwijsaanbod toevoegen aan het aanvraagformulier
- Onderbouwing keuze regionaal, nationaal en/of internationaal karakter van opleidingen
- Onderbouwing opgevoerde kosten ten opzichte van voorgestelde projectactiviteiten
- Bijlages toestaan waar het aantal tekens in het aanvraagformulier niet toereikend is (indien mogelijk)
- Checklist met de vragen uit het aanvraagformulier opnemen in subsidieoproep
- Het verhogen van het uploadvermogen per bestand in MijnZonMw (indien technisch mogelijk)

3 Referentenproces

- Aandacht voor een evenwichtige samenstelling van de referentenpanels

4 Schriftelijk wederhoor

- Passende richtlijn meegeven voor de lengte van het wederhoor
- Instructie geven over de indeling en het niveau van detail voor het wederhoor
- Benadrukken van de tijdslijnen voor het wederhoor in de subsidieoproep

5 Besluitvergadering en interview

- Aandacht voor een evenwichtige samenstelling van de commissie
- De tijd voor het interview tijdens de commissievergadering verlengen (tenminste 25 minuten)
- Voorafgaand aan de vergadering communiceren richting de aanvragers hoeveel personen er aanwezig zijn bij de vergadering, en in welke hoedanigheid.

- Praktische aanbevelingen t.o.v. commissievergadering
 - Zitplekken voor aanvragers tijdens het interview regelen
 - Benoemen dat de vergadering wordt opgenomen
 - Benoemen waar de webcam staat zodat aanvragers meer gericht kunnen spreken tegen de commissieleden die online deelnemen
- 6 Contact tussen aanvragers en ZonMw
- Vasthouden aan de manier van contact met aanvragers

www.zonmw.nl

MET KENNIS WERKEN AAN EEN GOEDE GEZONDHEID VOOR IEDEREEN

ZonMw
Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
info@zonmw.nl